

BMP Reuzenhoekse Kreek Zaamslag

2014

Hans Molenaar
VWG De Steltkluit
November 2014

Inhoudsopgave

1.	Algemene Informatie.....	4
	Doelstelling SOVON broedvogelonderzoek.....	4
2.	Gebiedsbeschrijving.....	5
	Luchtfoto van het gebied.....	5
	Gebiedsinformatie.....	6
	BMP onderzoek informatie.....	6
	Gebiedsoverzichtskaart en looproute.....	7
3.	Inventarisatieronden informatie.....	8
4.	Resultaten (overzichtskaarten).....	8
	Blauwborst.....	9
	Bosrietzanger.....	10
	Bruine Kiekendief.....	11
	Buizerd.....	12
	Ekster.....	13
	Fazant.....	14
	Fitis.....	15
	Gele Kwikstaart.....	16
	Grasmus.....	17
	Graspieper.....	18
	Groene Specht.....	19
	Grote Bonte Specht.....	20
	Heggenmus.....	21
	Holenduif.....	22
	Houtduif.....	23
	Huismus.....	24
	Kauw.....	25
	Kleine Karekiet.....	26
	Koekoek.....	27
	Koolmees.....	28
	Meerkoet.....	29
	Merel.....	30
	Pimpelmees.....	31
	Rietgors.....	32
	Rietzanger.....	33
	Scholekster.....	34
	Sprinkhaanzanger.....	35
	Tijftjaf.....	36
	Tureluur.....	37
	Turkse Tortel.....	38
	Veldleeuwerik.....	39
	Vink.....	40
	Waterhoen.....	41
	Waterral.....	42
	Wilde Eend.....	43
	Winterkoning.....	44
	Witte Kwikstaart.....	45
	Zanglijster.....	46
	Zwarte Kraai.....	47
	Zwartkop.....	48
5.	Samenvatting waarnemingen met aantal territoria.....	49
6.	Samenvatting waarnemingen zonder territorium.....	50

7.	Aanbevelingen	52
8.	Samenvatting en conclusie.....	53
9.	Bijlagen:	54
	Bijzonderheden Bruine Kiekendief	54
	Gegevens van het ringwerk van Bruine Kiekendief	54

1. Algemene Informatie.

Doelstelling SOVON broedvogelonderzoek.

Het doel van het SOVON broedvogelonderzoek is het vaststellen van de aantalsontwikkelingen van alle broedvogels in ons land.

Gaat de Huismus nog steeds achteruit en zet de vestiging van de Grote Zilverreiger door?

Doen weidevogels het in de veenweidegebieden beter dan op de klei?

Welke zomervogels nemen toe, welke af?

Om de aantalsontwikkeling van broedvogels vast te stellen wordt gewerkt met een gestandaardiseerde werkwijze: monitoring.

Hiervoor is het nodig dat vaste gebieden jaar op jaar worden geteld. Hierdoor ontstaat een betrouwbaar beeld van de aantals-veranderingen. (bron: SOVON Broedvogelonderzoek).

In 2009 is de Reuzenhoeksekreek opgegeven om mee te gaan doen in het broedvogelonderzoek.

Vogels kijken is prachtig en broedvogels tellen heeft een geheel eigen charme waaraan velen maar al te graag toegeven. Maar het is ook een buitengewoon nuttige tijdsbesteding, zeker wanneer de inspanningen van tellers worden gebundeld. (bron: Sovon Broedvogelonderzoek).

Mijn jaarlijkse vrienden (20 mei 2014)

2. Gebiedsbeschrijving

Luchtfoto van het gebied

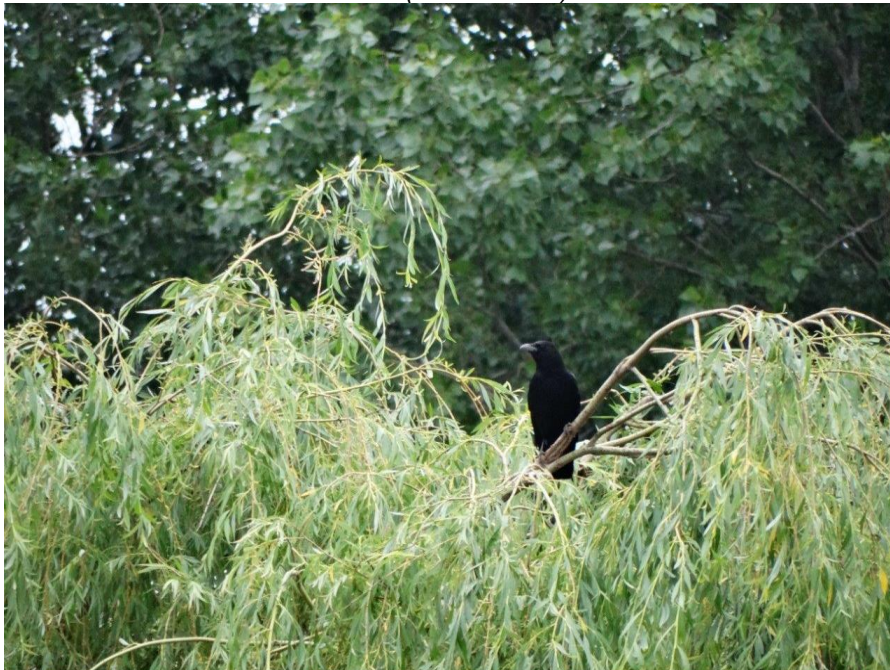
Gebiedsinformatie

De Reuzenhoekse Kreek is gelegen in de Groote Huissenspolder welke is ingedijkt in 1695. Het geïnventariseerde gebied heeft een oppervlakte van ruim 18 ha en is onder te verdelen in 3 delen, zie hiervoor de gebiedsoverzichtskaart.

Gebiedsindeling:

- Gebied aangemerkt als A : eigendom van Staatsbosbeheer
Bestaat in zijn geheel uit een rietveld.
- Gebied aangemerkt als B : in gebruik van familie M. Dekker, Zaamslag
Een stukje weiland waar een drinkpoel aanwezig is en waar enkele stuks vee hun genoeg lijken te vinden. Hier staat ook een dubbele rij populieren.
- Gebied aangemerkt als C : in gebruik van familie L. Guiljam, Sluiskil.
Het grootste gedeelte van het gebied bestaande uit droog- en natgrasland. Het natte grasland heeft kleine "afwateringkanaaltjes", waarvan het water afloopt naar de watergangen aan beide zijden van het gebied.

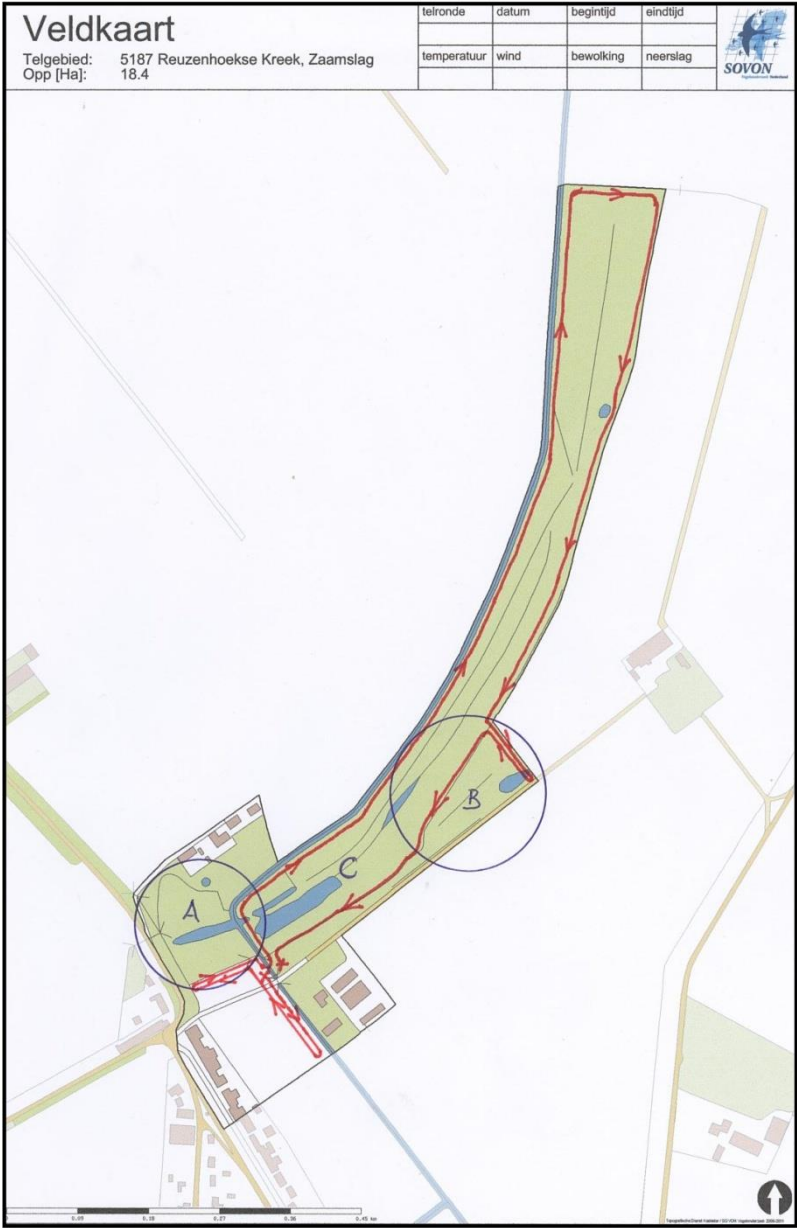
Roek (09 mei 2014)

BMP onderzoek informatie

Naam gebied	Reuzenhoekse Kreek (Zaamslag)
Jaargang BMP	Nr. 4 (2014)
Telmethode	Broedvogel Monitoring Project – SOVON
Aantal telronden	7
Deelnemers	Hans Molenaar
Foto's	Hans Molenaar
Auteur	Hans Molenaar

Gebiedsoverzichtskaart en looproute

3. Inventarisatieronden informatie

Overzicht van de gehouden inventarisaties.

In tegenstelling tot vorige jaar, gezien de slechte ervaring, is geen variatie aangebracht in het aanvangsuur van de inventarisaties.

Alle inventarisaties worden volgens een vast patroon gelopen. Looptroute is aangegeven in het rood op de kaart bij het hoofdstuk Gebiedsindeling waarbij merkteken X het start- en eindpunt is.

#	Datum	Begintijd	Eindtijd	Weer	Temperatuur	Wind
1	11-03-2014	07:25	09:05	Licht bewolkt	8° C	NO-3
2	01-04-2014	07:20	09:30	Licht Bewolkt	13° C	ZW-2
3	15-04-2014	06:50	08:45	Helder	7° C	NW-3
4	09-05-2014	06:30	09:00	Zwaar bewolkt	13° C	ZW-6
5	20-05-2014	06:30	08:30	Licht Bewolkt	17° C	ZO-2
6	06-06-2014	07:05	09:10	Bewolkt	11° C	ZO-2
7	11-07-2014	07:05	09:30	Helder	17° C	NW-3

4. Resultaten (overzichtskaarten)

Nadat alle gegevens van waarnemingen elektronisch zijn vastgelegd kan d.m.v. een computerprogramma het aantal territoria per vogelsoort worden vastgesteld.

Het computerprogramma automatisch clusteren van territoria (kortweg Autoclustering) is tot stand gekomen na enkele jaren van voorstudie, programmeren en schaven naar aanleiding van pilots in het veld.

De gegevens van dit jaar, net als in 2011, 2012 en 2013 zijn verwerkt met de Sovon applicatie auto-clustering. Dit betekent dat dezelfde methodiek gebruikt is voor het bepalen van een territorium.

Opmerking: het aantal territoria geeft alleen maar aan waar mogelijk een broedgeval is geweest, maar zegt niet altijd of deze succesvol is geweest.

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Blauwborst 6 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Bosrietzanger 4 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Bruine Kiekendief 2 territoria

Pagina 11

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Buizerd 1 territorium

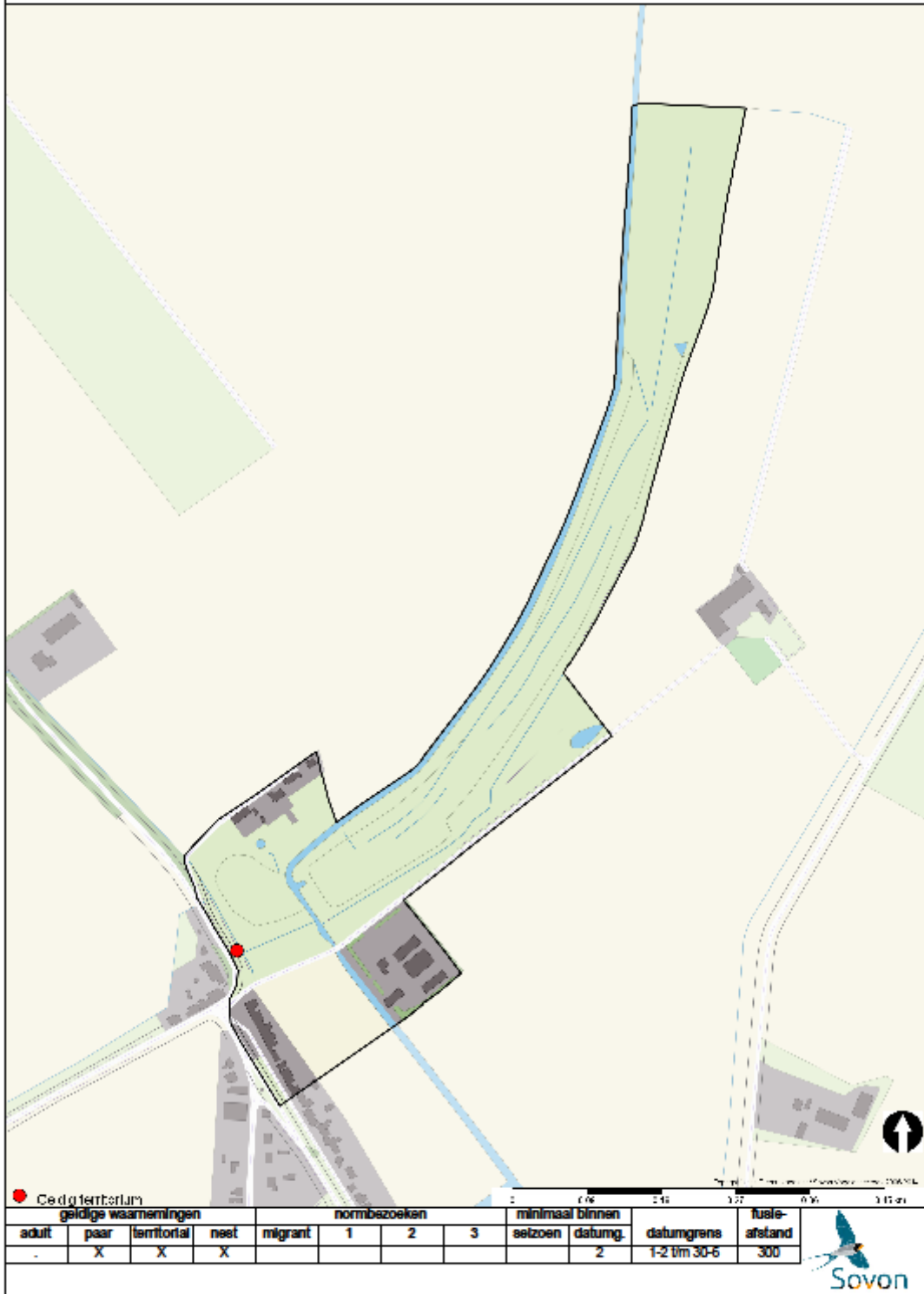

Pagina 10

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Ekster 1 territorium

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Fazant 3 territoria

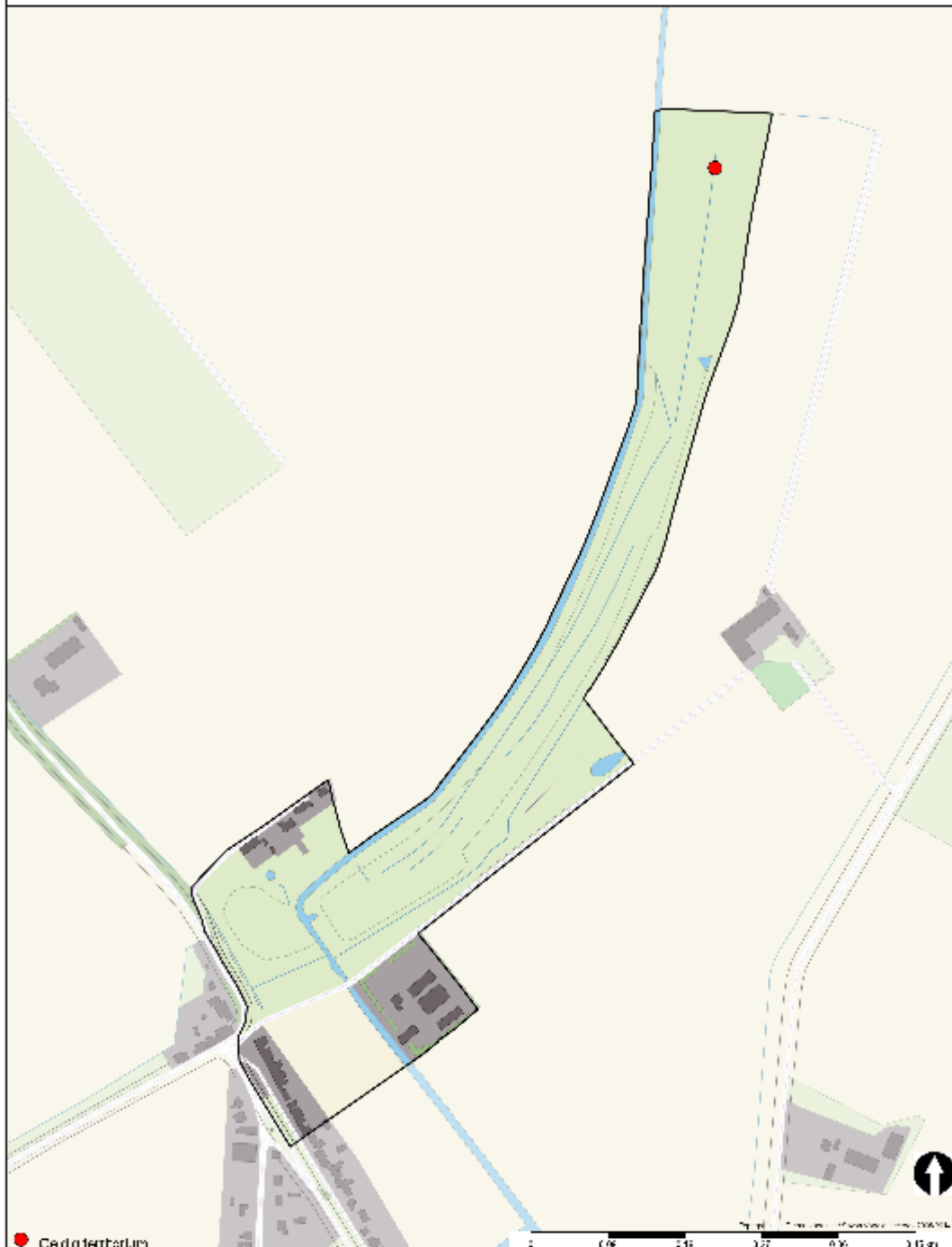
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Fitis 1 territorium

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Gele Kwikstaart 1 territorium

● Centerterritrium

geïdige waarnemingen				migrant	normbezoeken			minimaal binnen		tuale-afeland	
aduit	paar	territorial	neet		1	2	3	seizoen	datumg.		
.	.	X	X	JA	1-6	7-13	14+		1	15-4 t/m 20-7	300
X	X	.	.	JA	1-6	7-13	14+		1	1-6 t/m 20-7	300

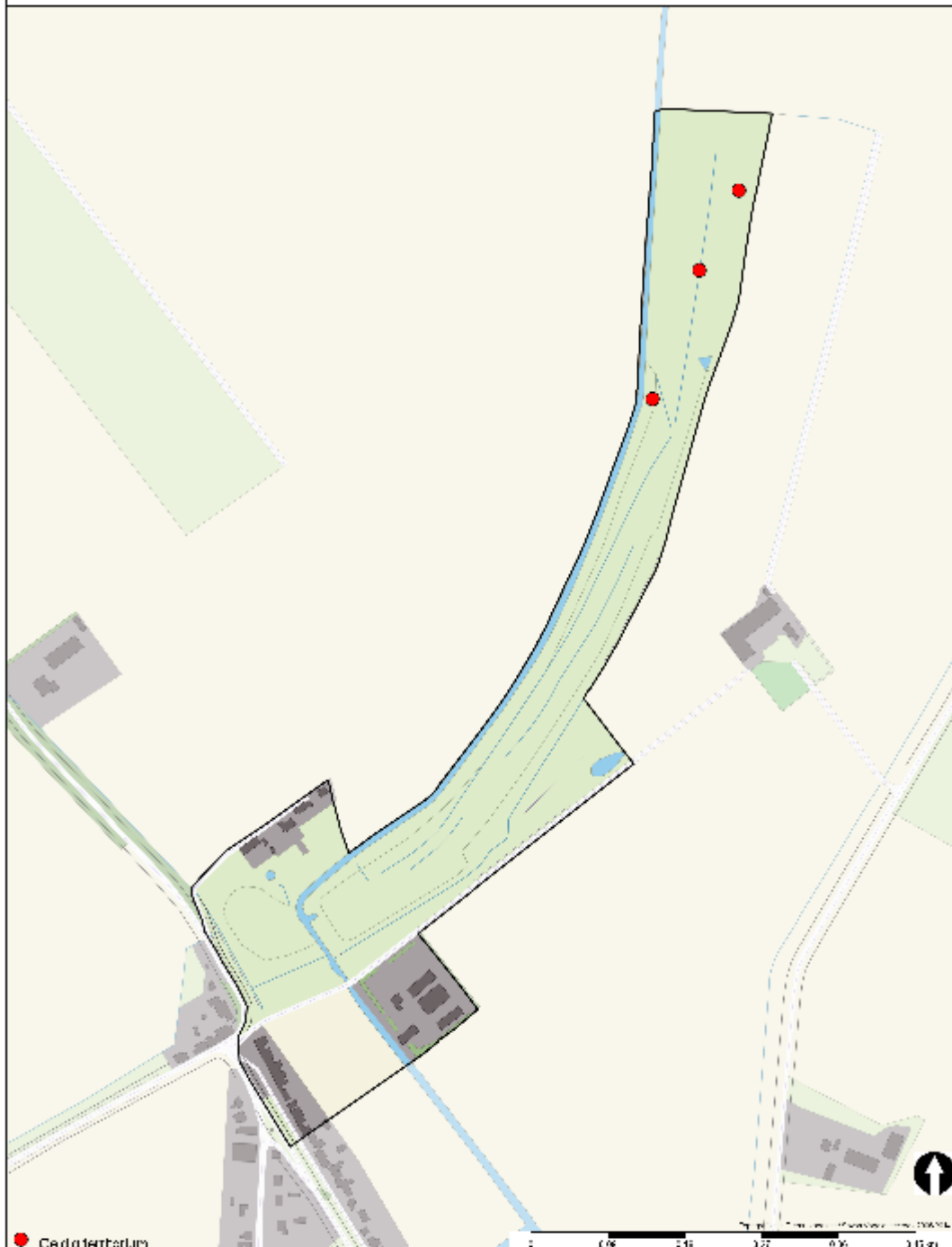
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Grasmus 3 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Graspieper 3 territoria

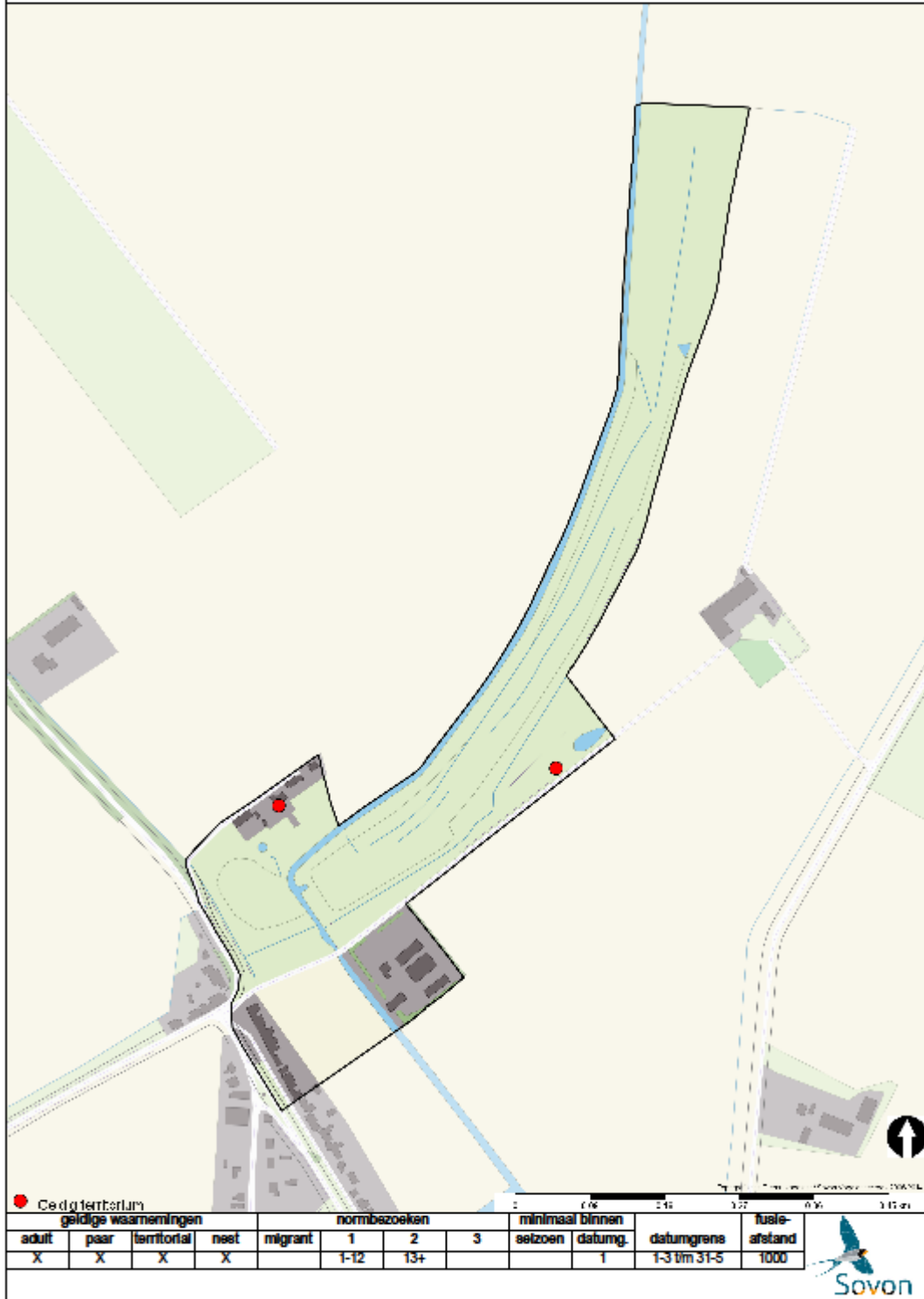
● Cede terherlam

geïdige waarnemingen				migrant	normbezoeken			minimaal binnen		tuale-afeland	
aduit	paar	territorial	neet		1	2	3	seizoen	datumg.		
.	.	X	X	JA	1-9	10-13	14+		1	1-4 t/m 30-6	300
X	X	.	.	JA	1-9	10-13	14+		1	15-6 t/m 30-6	300

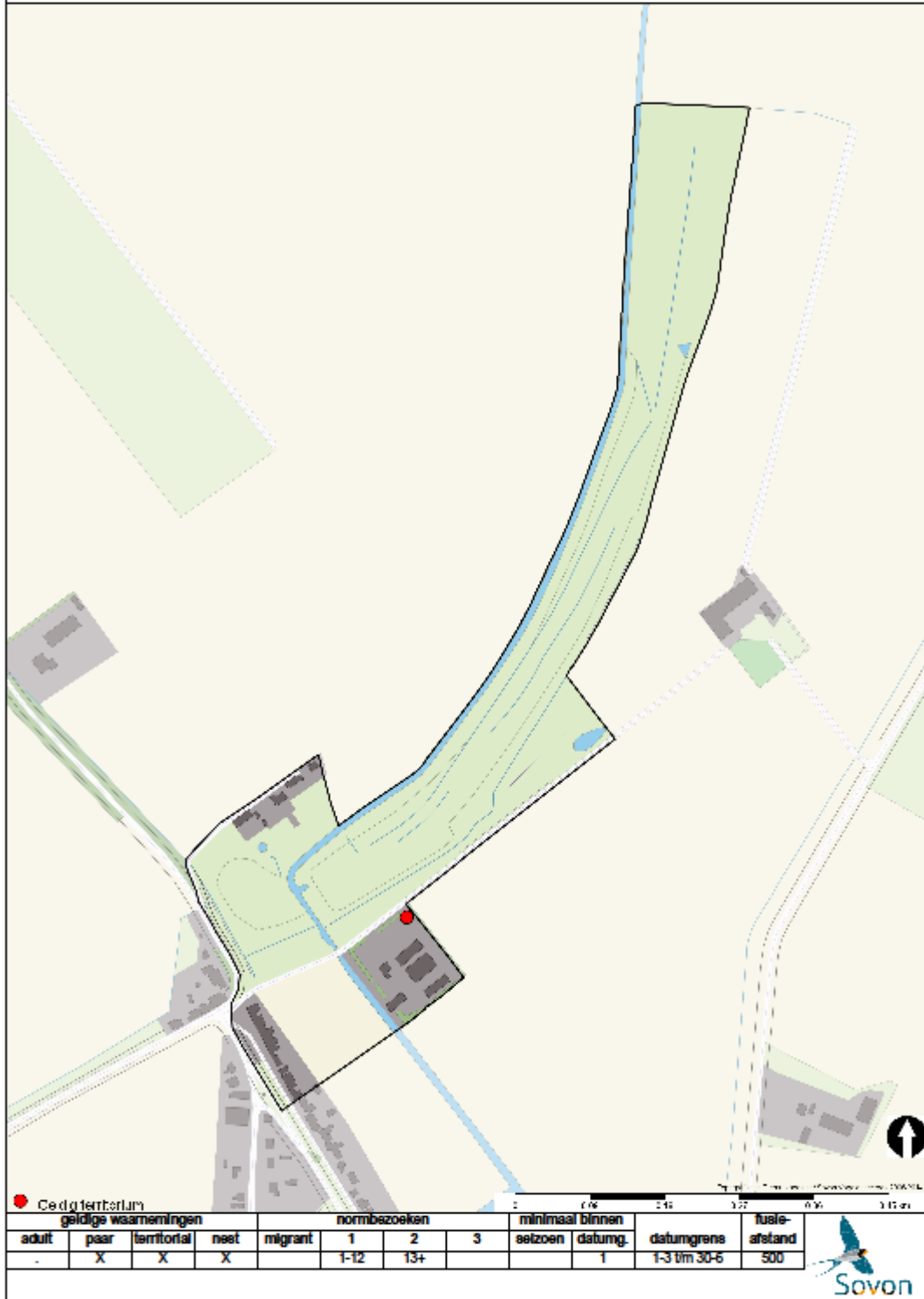
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Groene Specht 2 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

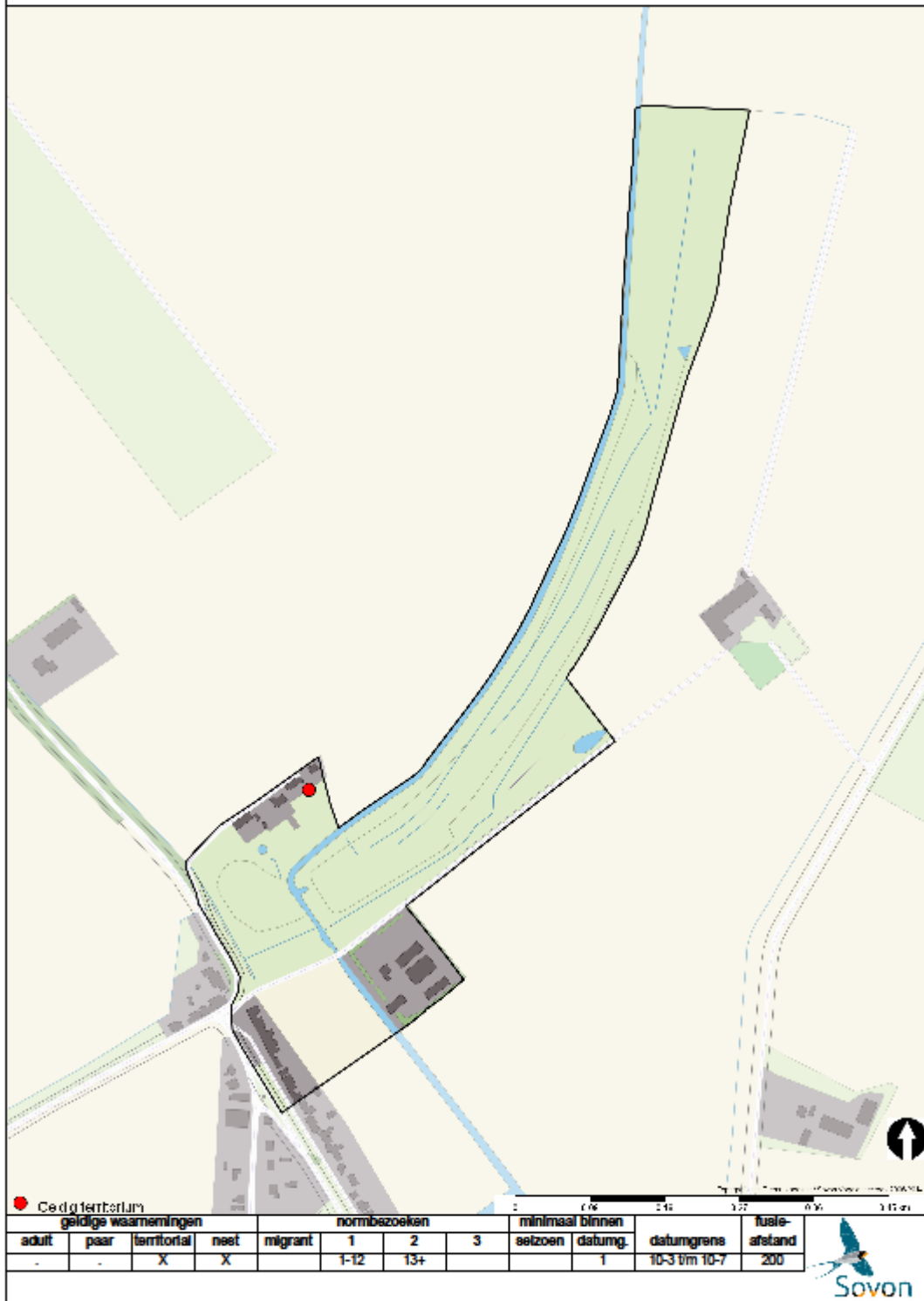
Grote Bonte Specht 1 territorium

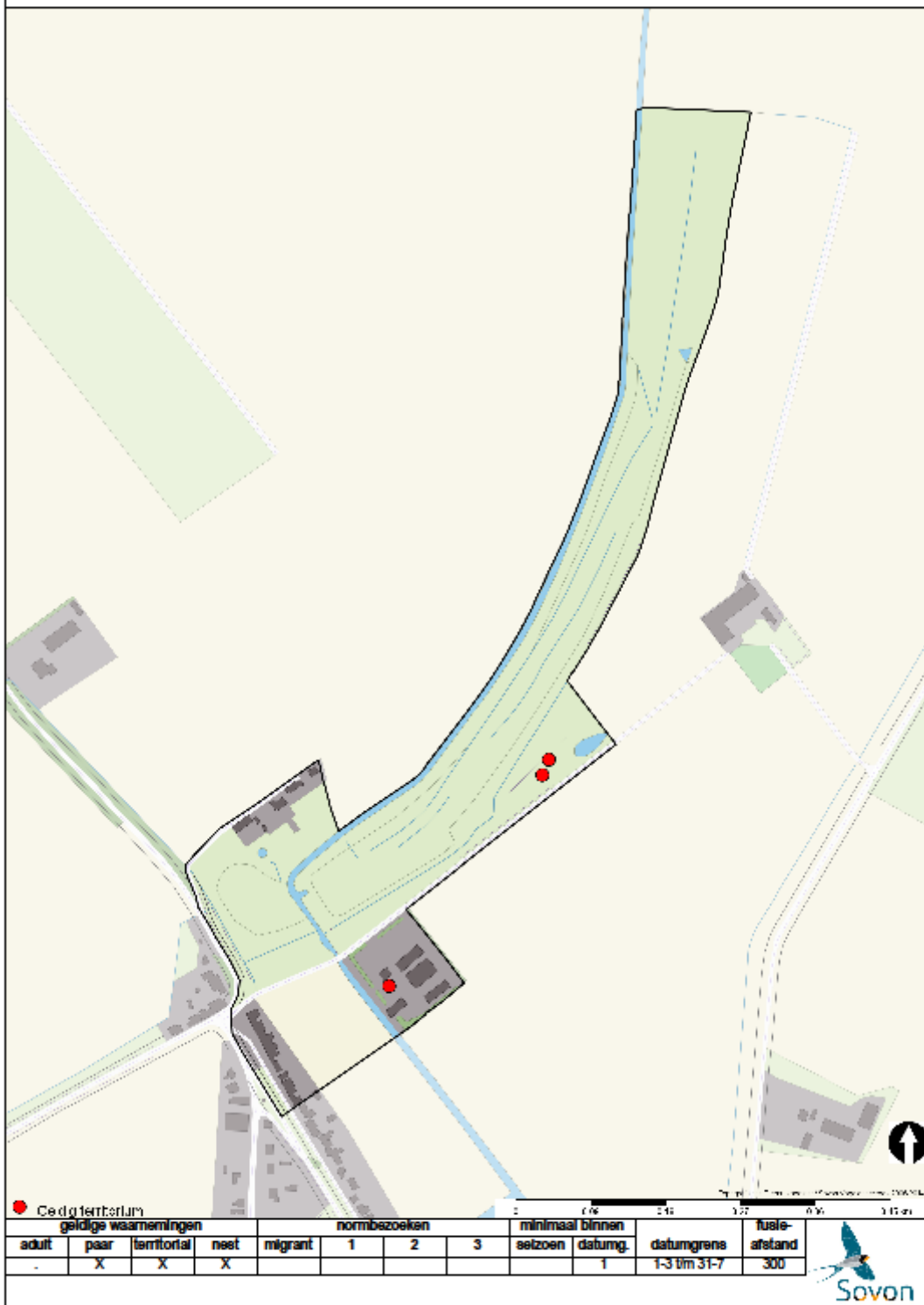
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Heggenmus 1 territorium

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Holenduif 3 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Houtduif 6 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Huismus 1 territorium

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Kauw 3 territoria

geïdige waarnemingen				migrant	normbezoeken			minimaal binnen		tuule-afeland
adult	paar	territorial	neet		1	2	3	seizoen	datumg.	
-	X	X	X					1	1-3 tm 10-5	300

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Kleine Karekiet 13 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Koekoek 1 territorium

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Koolmees 6 territoria

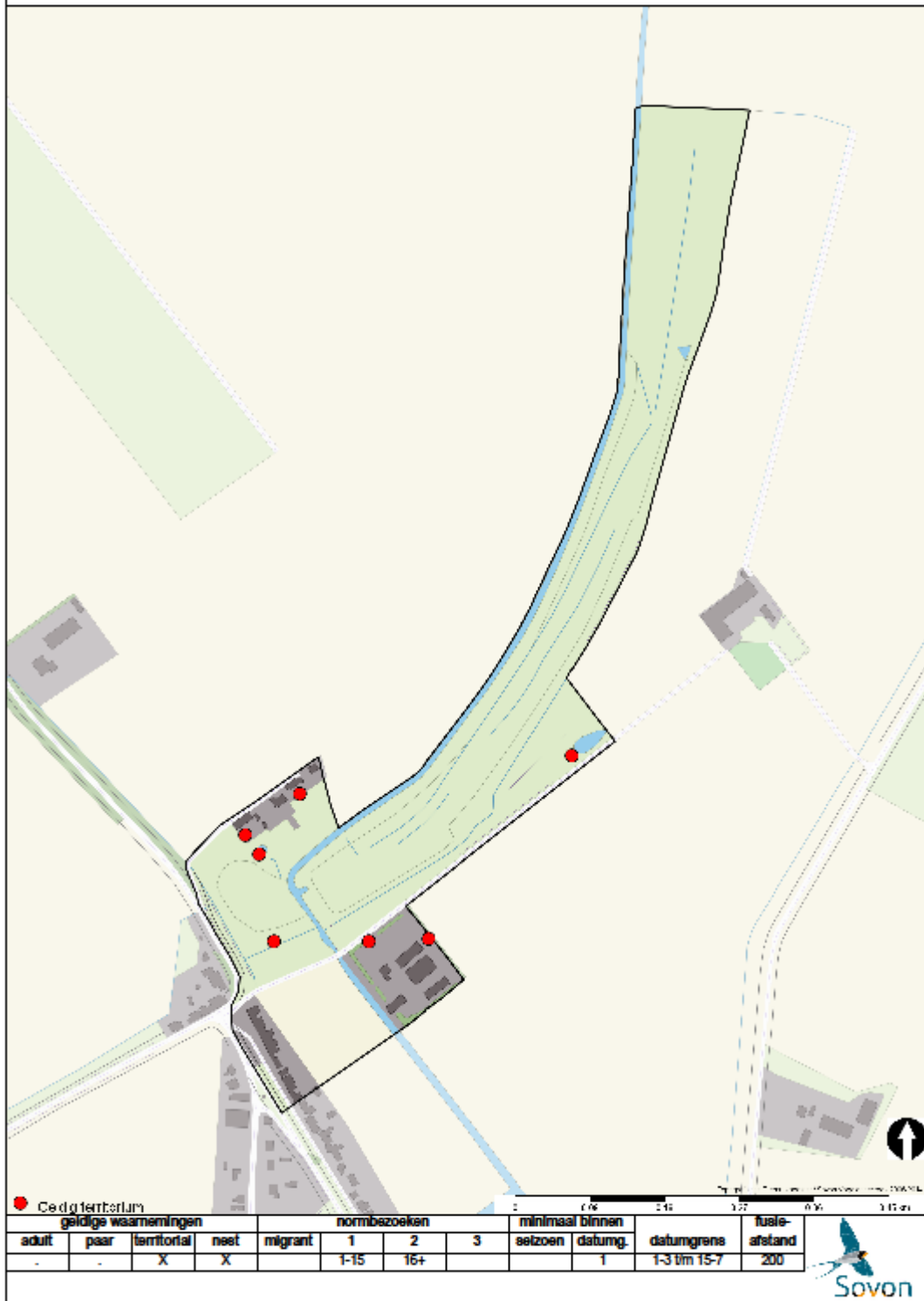
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Meerkoet 2 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Merel 7 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Pimpelmees 4 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Rietgors 8 territoria

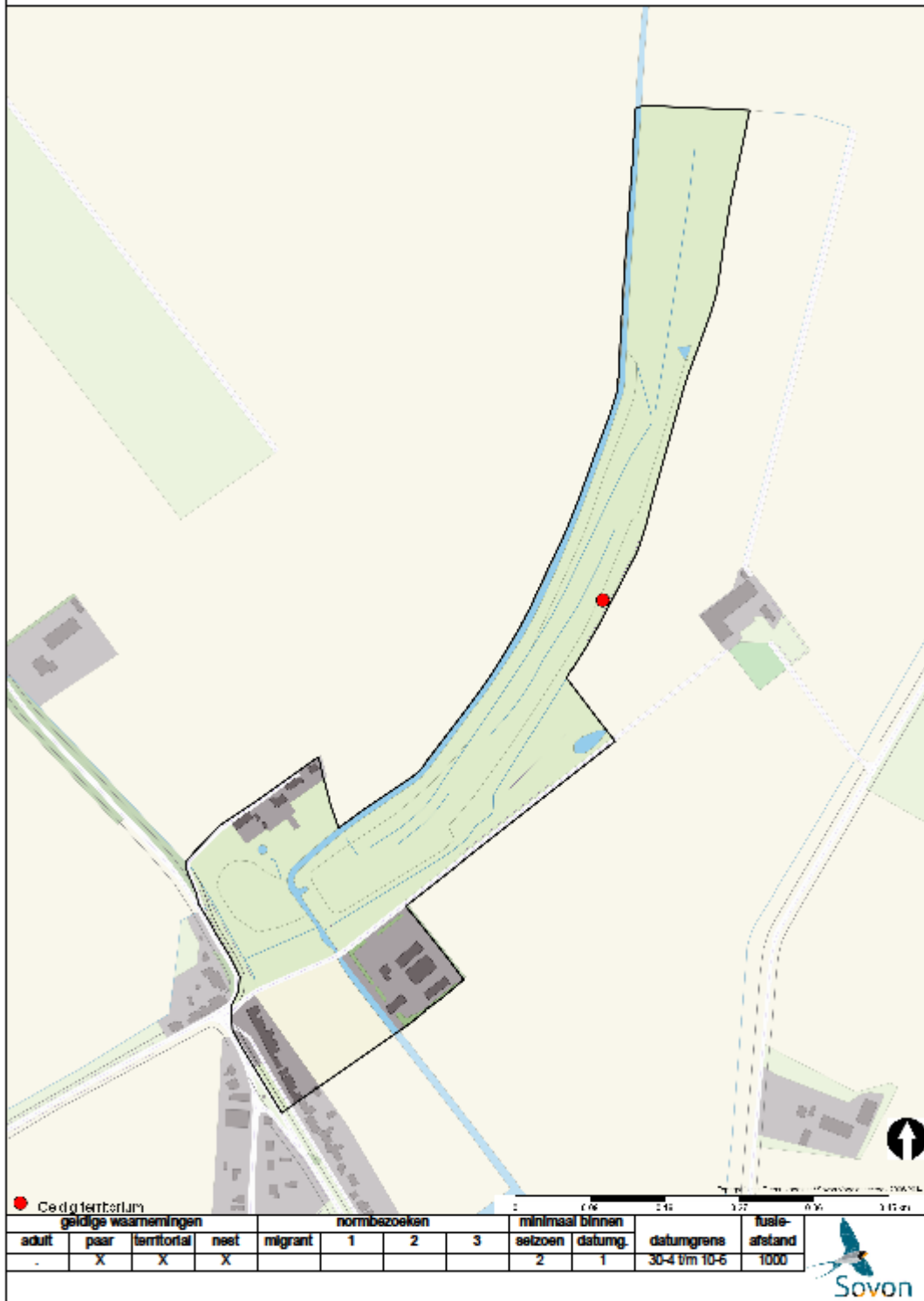
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Rietzanger 8 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Scholekster 1 territorium

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Sprinkhaanzanger 1 territorium

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Tjiftjaf 4 territoria

● Cedejterteriam

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		tuule-afstand	
adut	paar	territorial	neet	migrant	1	2	3	seizoen	datumg.	datumgrens
-	-	X	X	JA	1-5	7-10	11+	1	10-4 t/m 20-7	200

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Tureluur 1 territorium

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Turkse Tortel 2 territoria

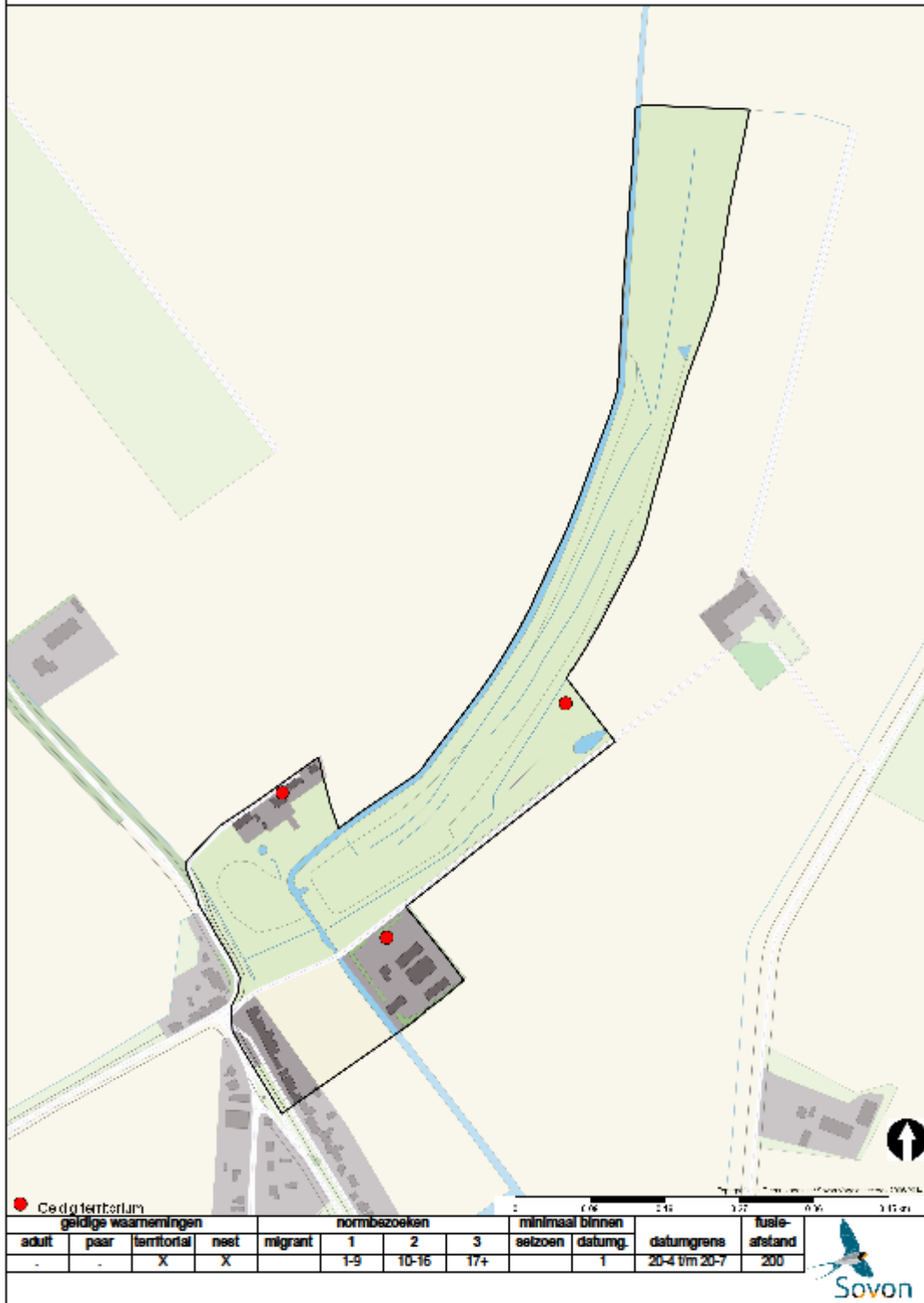
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Veldleeuwerik 2 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Vink 3 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Waterhoen 2 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Waterral 1 territorium

● Cedg territorium

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		tuule-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	seizoen	datumgrens	
-	-	X	X				1	15-4 t/m 10-7	200
X	X	-	-				2	15-4 t/m 10-7	200

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Wilde Eend 7 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Winterkoning 4 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Witte Kwikstaart 1 territorium

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Zanglijster 1 territorium

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Zwarte Kraai 4 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2014

Zwartkop 3 territoria

5. Samenvatting waarnemingen met aantal territoria

Vogels welke in de kleur rood vernoemd worden staan op de RODE LIJST (Rode Lijsten laten zien welke soorten in Nederland zijn verdwenen en/of welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn).

	2011	2012	2013	2014	2015
Bergeend	1	2	1	-	
Blauwborst	7	6	5	6	
Boomkruiper	-	-	1	-	
Bosrietzanger	5	5	9	4	
Bruine Kiekendief	2	2	3	3	
Buizerd	1	-	1	1	
Ekster	3	2	1	1	
Fazant	4	5	2	2	
Fitis	-	-	1	1	
Gaai	-	1	1	-	
Gele Kwikstaart	-	2	2	1	
Grasmus	2	2	-	3	
Graspieper	3	4	3	3	
Grauwe Gans	3	1	-	-	
Groene Specht	2	1	1	2	
Groenling	2	1	3	-	
Grote Bonte Specht	1	1	1	1	
Heggenmus	1	2	2	1	
Holenduif	1	3	1	3	
Houtduif	13	10	9	6	
Huismus	-	2	1	1	
Kauw	1	1	1	3	
Kievit	-	-	2	-	
Kleine Karekiet	20	14	21	13	
Koekoek	1	-	-	1	
Koolmees	6	5	4	6	
Meerkoet	3	2	5	2	
Merel	11	6	6	7	
Pimpelmees	3	5	2	4	
Rietgors	11	9	5	8	
Rietzanger	18	9	7	8	
Roodborsttapuit	2	-	-	-	
Scholekster	-	-	1	1	
Spreeuw	5	9	-	-	
Sprinkhaanzanger	-	-	1	1	
Staartmees	4	-	1	-	
Tijftjaf	5	3	3	4	
Tureluur	-	-	1	1	
Turkse Tortel	2	1	2	2	
Veldleeuwerik	1	1	2	2	
Vink	5	4	3	3	
Waterhoen	2	2	3	2	
Watteral	1	2	2	1	
Wilde Eend	10	7	6	7	
Winterkoning	6	4	4	4	
Witte Kwikstaart	-	2	1	1	
Zanglijster	1	-	-	1	
Zwarte Kraai	3	2	4	4	
Zwartkop	2	2	1	3	
Totale	174	142	136	128	

6. Samenvatting waarnemingen zonder territorium

Hieronder een samenvatting van waarnemingen van vogels in en rond het BMP gebied waarvan geen territorium is vastgesteld.

De reden hiervan kan zijn:

- waarneming van trekvogels die in het gebied komen rusten of foerageren.
- waarneming van vogels met een territorium maar buiten de grenzen van het onderzoeksgebied.
- Waarnemingen van vogels welke niet voldoen aan de criteria om tot territorium te worden aangemerkt.

Grasmus (09 mei 2014)

Vogels welke in de kleur rood staan vermeld staan op de RODE LIJST (Rode Lijsten laten zien welke soorten in Nederland zijn verdwenen en/of welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn).

	2011	2012	2013	2014	2015
Aalscholver	-	X	-	X	
Bergeend	-	-	-	X	
Blauwe Kiekendief	-	-	X	-	
Blauwe Reiger	X	X	X	X	
Boerenwaluw	X	X	X	X	
Brandgans	-	-	X	-	
Buizerd	-	X	-	-	
Gaai	X	-	-	X	
Grasmus	-	-	X	-	
Grauwe Gans	-	-	X	X	
Groenling	-	-	-	X	
Groenpootruiter	X	-	-	-	
Grote Lijster	X	X	-	-	
Grutto	X	X	X	X	
Huismus	X	-	-	-	
Huiswaluw	X	X	X	X	
Kievit	X	X	-	X	
Koekoek	-	-	X	-	
Kokmeeuw	X	X	X	X	
Kuifeend	-	X	X	-	
Oeverloper	X	-	-	-	
Paapje	X	-	-	-	
Patrijs	-	-	X	-	
Putter	-	-	-	X	
Roek	-	-	-	X	
Roodborst	-	X	X	-	
Scholekster	X	X	-	-	
Soepeend	-	-	X	-	
Sperwer	-	-	X	-	
Spreeuw	-	-	X	X	
Tapuit	X	X	X	-	
Torenvalk	-	X	-	-	
Tureluur	-	X	-	-	
Velduil	-	-	-	X	
Watersnip	X	X	X	X	
Wintertaling	-	-	X	-	
Witte Kwikstaart	X	-	-	-	
Witgat	-	X	-	X	
Wulp	X	-	X	X	
Zanglijster	-	X	-	-	
Zilvermeeuw	X	X	X	X	

X - voorkomend, niet territoriaal voor het betreffende jaar.

7. Aanbevelingen

In het algemeen is het wenselijk om voorzichtig om te gaan met de aanwezige struikopslag. Het is aan te bevelen om op een paar plaatsen een haag te planten om broed- en schuilgelegenheid te bieden aan struweelvogels. Ook de aanwezigheid van knotwilgen zou het karakter en hoogtevariatie in het gebied ten goede komen.

Velduil (01 april 2014)

8. Samenvatting en conclusie

De start van het voorjaar 2014 was relatief warm en droog, zeker in vergelijking met 2013.

De ochtendtemperaturen bij de start van de inventarisaties waren hoog.

Uit de uiteindelijke cijfers over 2014 blijkt dat t.o.v. vorig jaar het aantal territoria is afgenomen van 136 naar 128, een afname van 5,88%.

Het lijkt minimaal maar in 2011, bij de aanvang van de inventarisaties, hadden we nog 174 territoria.

Gerekend van 2011 is er een afname van 26,4 % van het aantal territoria, dit is wel een significant cijfer.

	2011	2012	2013	2014	2015
Aantal soorten	39	38	43	40	
% t.o.v. voorgaande jaar	-	-2,56	+13,80	-7,5	
% t.o.v. 2011	-	-2,56	+10,25	+2,5	
Aantal territoria	174	142	136	128	
% t.o.v. voorgaande jaar	0	-18,60	-4,22	-5,88	
% t.o.v. 2011	0	-18,60	-21,84	-26,44	

Het voordeel (2013) van het uitrijden van de uitgegraven grond/modder uit de sloten is grotendeels weg. De Kievit heeft deze ruimte niet meer gebruikt en is weer verhuisd naar de aangrenzende akkers.

Uit het totale overzicht blijkt dat er toch wat verschuivingen hebben plaats gevonden.

Er zijn geen nieuwe soorten met een broedterritorium waargenomen; daarnaast zijn 3 soorten (Grasmus, Koekoek, Zanglijster) weer terug van weggeweest.

Een aantal van 6 soorten (Bergeend, Boomkruiper, Gaai, Groenling, Kievit, Staartmees) hebben dit jaar geen broedterritorium.

Ook vorige jaar was de Spreeuw de opvallende. Er konden geen territoria worden vastgesteld voor deze soort, waarbij ik de opmerking had geplaatst dat ik misschien had lopen slapen. Maar ook dit jaar, wel waarnemingen van de spreeuw maar niet genoeg om tot een territorium te worden gedefinieerd.

Bij de rietvogels is er een grote verschuiving waar te nemen, Bosrietzanger (van 9 naar 4), Kleine Karekiet (van 21 naar 13), Rietgors (van 5 naar 8). Rietzanger en Blauwborst zijn nagenoeg stabiel gebleven.

Ook dit jaar hebben de bruine kiekendieven ons weer kunnen misleiden, zie opmerkingen in de bijbehorende bijlage hierover.

De meest in herinnering blijvende waarnemingen waren natuurlijk die van twee velduilen op 1 april en de eerste waarneming van een ree in het gebied op 9 mei.

Al met al zijn er 40 broedvogels vastgesteld, waarvan er 7 op de rode lijst voorkomen. Van de 19 soorten waarvan geen territorium kon worden vastgesteld, maar wel zijn waargenomen, staan er ook 4 vogels op de rode lijst.

Opgemaakt door Hans Molenaar
November 2014.

9. Bijlagen:

Bijzonderheden Bruine Kiekendief

De Bruine Kiekendief heeft ons weer verrast met drie broedgevallen waaruit allemaal meerdere jongen zijn uitgevlogen (zie ringoverzicht). Met behulp van de inventarisaties en autoclustering komt Sovon tot 2 territoria voor deze soort.

Praktijk heeft aangetoond dat er toch drie nesten zijn geweest.

Is hier misschien sprake van dat een bruine kiekendief man meerdere bruine kiekendief vrouw weet bezig te houden. Misschien is meer onderzoek hierover wenselijk.

De jongen van de nesten zijn door Henk Castelijns voorzien van een (vleugelmerk) wingtag.

Note: Sinds het voorjaar 2011 is gestart met een onderzoek over broedsucces / uitvliagsucces, broedhabitat en interacties en plaats trouw (gebied en habitatype) van de Bruine Kiekendief. Onderzoekers hopen via het aanbrengen van de wingtags hier meer informatie over te krijgen.

Gegevens van het ringwerk van Bruine Kiekendief

Nest 1:

Ringnr	M/V	Vleugellengte	Gewicht	Wingtag Links		Wingtag Rechts	
5480277	M	267	642	0wO		Witte "0" op oranje label	
5480278	M	272	618	0wO	Witte "0" op oranje label	PnF	Zwarte "●" op fuchsia label

VwR

Nest 2:

Ringnr	M/V	Vleugellengte	Gewicht	Wingtag Links		Wingtag Rechts	
6186324	V	278	792	VnJ	Zwarte "I" op geel label	AwO	Alleen orange label
6186325	V	284	762	VnJ	Zwarte "I" op geel label	HnJ	Zwarte "-" op geel label
6186326	V	246	768	8nJ	Zwarte "8" op geel label	AnF	Alleen fuchsia label
6186327	V	270	752	8nJ	Zwarte "8" op geel label	/nF	Witte "/" op fuchsia label

Nest 3:

Ringnr	M/V	Vleugellengte	Gewicht	Wingtag Links		Wingtag Rechts	
6186350	V	236	682	/wB		Witte "/" op blauw label	
5480357	M	276	520	VwB	Witte "I" op blauw label	8nF	Zwarte "8" op fuchsia label

PnF

Bruine Kiekendief (uit nest, 11 juli 2014)

